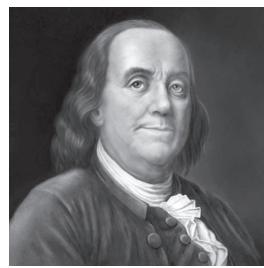
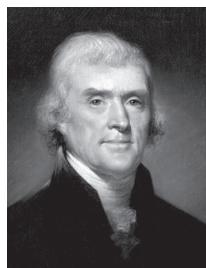

QISA FİKİRLƏR XƏZİNƏSİ

Benjamin FRANKLIN:

Səni kim özün qədər addımbaşı aldadıb?

Sən uşaqlarına susmağı öyrət, danışmağı
özləri öyrənərlər.

Müdrikliyin qapısı heç vaxt bağlı olmur.

Əgər möhkəm yatmaq istəyirsənsə, yatağa
təmiz vicdanla gir.

Acgözlüklə xoşbəxtlik heç vaxt
qarşılaşmayıb, necə tanış ola bilərdilər?

Salamatlığı üçün azadlıqdan keçən kəs nə
salamatlığa, nə azadlığa layiqdir.

Əxlaqdan məhrum siyasətdə qanunlar nə iş
görə bilər ki?!

Əlinə tikan batmadan gül toplaya
bilməzsən.

İnsan iki dəqiqli havasız, iki həftə susuz, üç
həftə yeməksiz, ömür boyu səfələtlə yaşaya
bilər, ancaq bir an olsun düşünmədən
yaşaya bilməz.

İntiqam hissiylə yaşayanların yaraları hər
zaman təzədir.

“Pul hər şeyə qadirdir” deyən kəs pul üçün
hər şeyə gedəndir.

İnsanlar din sahibi ola-ola, bir belə
pisdirlərsə, dinsiz nə olardılar?..

Tomas CEFFERSON:

Dəhşətli qanunu var təbiətin: azadlıq ağacı
vətənpərvərlərin, bir də zülmkarların
qanıyla vaxtaşırı suvarılmalıdır.

Həqiqətdən qorxmayanın yalandan
qorxmağa heç əsası yox.

Mənim vətənim – azadlığın olduğu yerdir.

Heç nə oxumayan adam bir tək qəzet
oxuyandan daha elmlidir.

Heç bir nəslin öz qanunlarına gələcək
nəsilləri tabe etmək hüququ yoxdur.

Əminəm ki, başqasına yaxşılıq edəndə hər
kəsin qəlbi şad olur.

Uğura möhkəm inanıram. Diqqət eləmişəm;
mən çox çalışdıqca bəxtim də çox gətirir.

İnsanlarda sərvət artdıqca səmimiyyətin də
çoxaldığını görmədim.

Avraam LİNKOLN:

Başımızı bəlaya salan bildiklərimiz yox,
doğru sandıqlarımızdır.

Biciklə yaltaqlıq – qan qohumudur.

Əgər köləlik hələ də rüsvayçılıq sayılmırsa,
onda dünyada rüsvayçılıq deyilən heç nə
yoxdur.

Göylərə baxaraq varlığın əzəmətini
müşahidə eləyib Allaha inanmayanlara
mat-məəttəl qalmışam.

Heç kimdə elə güclü yaddaş yoxdur ki,
yalanı həmişə istədiyi kimi baş tutsun.

Kim olur-olsun, haqqın tərəfindəsə, onunla
ol. Ta o vaxtacan ki, haqdan yanadır, elə ki
başladı yolunu azmağa, ayrıl ondan.

Məndən oxuduğum kitablardan ən
gözəlinin hansı olduğunu soruşursunuz,
söyləyim: Anamdır.

Otto fon BISMARCK:

Məğlublara yalnız göz yaşı verəcəyik ki,
doyunca ağlaya bilsinlər.

Mühəribə dövrü, ovdan sonra, bir də
seçkilərdən əvvəl olduğu qədər heç vaxt
yalan danışmırlar.

Bütün el-aləmi tovlayıb aldatmaq
istəyirsənsə – doğrunu söylə.

Fikrin aldatmaqsa, qısa danış.

Axmaqlıq Allah vergisidir, ancaq ondan sui-
istifadə etmək də lazım deyil.

Gəncliyə üç öyündüm var: Çalışın, çalışın,
çalışın...

Jan Pol SARTR:

Bir insanın bir başqasına nifrəti bəsdir; o nifrət qonşudan qonşuya keçərək bütün bəşəriyyəti yoluxduracaq.

Gün boyu on altı saat işləyə-işləyə müqəddəs olmaq mümkün deyil.

Üçüncü Dünya ölkələri mənim fəlsəfəmi anlaya bilməz.

Öz-özümdən qaça-qaça yorğun düşdüm.

Başqasının dərdinə şərik olmaq üçün insan olmaq yetər, amma başqasının sevincinə şərik olmaq üçün mələk olmaq lazımdır...

Həyatda ediləcək o qədər xəta var ki, eyni xətanı təkrarlamaqdə israr etməyin bir mənası yoxdur.

Aliya İZZƏTBEQOVİÇ:

Biz savaşda öldüyümüz zaman deyil, düşmənlərimizə bənzədiyimiz zaman uduzarıq.

Tanrısız bir dünya cənnəti qurmaq xülyasına qapılanlar, bu xülyalarının xarabalıqları altında qalmağa məhkumdurlar.

Şükürlər olsun ki, tarixə Allah hökm edir.

...Bu günədək insanlığın böyük simaları daim eyni əxlaqi aşılamışlar. Əxlaqi həqiqətlər əbədidir.

Mənim üçün yer üzündə yaxşı, doğru və gözəl olan nə varsa, adı İSLAMdır.

Mən Avropaya başım önə əyili getmirəm. Çünkü uşaq, qadın və qoca öldürmədik. Çünkü heç bir müqəddəs yerə soxulmadıq. Ancaq onlar bunların hamısını elədilər...

Herman HESSE:

...Mən bilməmişəm, inanlı olmaq elə sağlam və sevincli olmağın özüymüş...

Təhlükəsiz yolla bir tək zəifləri göndəririrlər.

Təbiətə yaxın olduqca Tanrının sədasını da duyursan...

Bir ata övladına burnunu, gözlərini, hətta ağlını irsən ötürə bilir, amma ruhunu verəmməz; ruh hər insanda yenidir.

Həyat həvəsi çoxdan sönmüş bir adama dünyadan heç bir təbibi əlac eləyə bilməz.

İçində kitablar olmayan bir ev - yerinə nə qədər qiymətli xalı sərilə, divarları nə qədər bahalı rəsmlərlə bəzədilə, yenə yoxsuldur ki yoxsul.

Xorxe Luis BORXES:

Mənim xəyalımda cənnət həmişə bir
kitabxana kimi canlanıb.

Tanrı-taala əvvəlcə xəbərdarlıq etmədən
heç kimsəni cəzalandırırmır.

Meymunlar qəsdən danışdır ki, onları
işləməyə məcbur etməsinlər.

İki eyni cürə dağ tapammazsan, amma yer
üzündə hər yanda düzənliklər eynidir.

Oxucum, Allah özü səni uzun-uzadı
müqəddimələrdən qorusun.

Mənim yerim cəhənnəmdədirssə belə, səma
var olsun.

Keçmişdə olduğu kimi gələcəkdə də,
əminəm ki, kitabı heç nə əvəz etməyəcək.

Qalaktika balaca ha deyil; necə yaşamağı
özü seçər.

Nils BOR:

Heç vaxt fikrini düşündüyündən daha aydın
ifadə etmə.

Elə ciddi şeylər var ki, onlara gülməsəniz,
olmaz.

Əgər beyniniz kvant fizikası ilə qarışmırsa,
demək, fizikanı anlamamısınız.

Bəşəriyyətin iki ən böyük kəşfi olub; biri –
Tanrıının varlığı, o biri – Tanrıının yoxluğu.

Söz yox, at nalının uğur gətirməyinə
inanmiram. Amma eșitmişəm ki, inanıb-
inanmamağına baxmayaraq, o, dadına yetir.

Ayzek AZİMOV:

Həyatda məgər suallara cavab axtarmaqdən
da gözəl nə isə varmı?!

Səni gülümseməyə vadər edən çöhrədə
cazibədar nə isə var.

Səhraya çevirdiyimiz Yer üzünü görəndə
gələcək nəsillər bizə necə bəraət
qazandıracaqlar?

İnsan qəribə varlıqdır; heç hansı ümid yeri
qalmayanda, baxırsan ki, ümidi lənir.

Riçard FEYNMAN:

Həqiqət hər zaman güman edilə bildiyindən
də sadə olur.

Təbiətdə bir sadəlik və bu üzdən də böyük
bir gözəllik vardır.

Bildiyini anlada bilmirsənsə, deməli,
bilmirsən.

Buddist dininin bir ata sözüydü: Hər insana cənnətin qapısının açarı verilmişdir; eyni açar cəhənnəmin qapısını da açar.

Təbiətin xəyal gücünün insanın xəyal gücündən qat-qat artıq olduğu açıq- aşkardır.

Vasili NALIMOV:

Azad fikirlərdən məhrum bir Dünya son dərəcə bayağı və cansızıcı olardı...

Bilmək gərək ki, Yaradılış Sırrə qərq olmuşdur – o sirri açmaq olmaz, buna cəhd eləməyə lüzum da yoxdu. Yalnızca onu qəbul etmək gərək.

Dünyanın sirləriylə təmas bizi romantiklərə çevirir.

Mən bir tək azadlığa səcdə edirəm.

Köləcəsinə itaət deyil, məhz azadlıqdır insani Allaha yaxınlaşdırın.

Martin HAYDEGGER:

Bizi qurtarsa, bir Tanrı qurtara bilər.

Ali dəyərlərin çöküşü mənasız və dağıtmaga yönəlmış yeniləşmə ehtiraslarından baş veribdir.

Fəlsəfəylə poeziya əks ucalıqlarda dayanırlar, fəqət anlatdıqları bir-birinin eynidir.

“Haydegger” imzasıyla olmasayı, kimsə bu gün mənim heç bir kitabı oxumazdı.

Ömrüm boyu gözlədim ki, biri gələcək və mən də onunla dərin-dərin söhbətə başlayacağam. Amma o gəlmədi.

Jan BODRİYAR:

Hər yer Qərb olan zaman günəş hardan doğacaq?..

Amerikanın da bir keçmiş yox,.. bir “dədə-baba yurdu” yox. Qıscası, Amerikanın kökləri ancaq gələcəkdədir.

Özü köhnəlməyən məfhüm olan modanın təmsil elədiyi nə varsa, hamısı köhnəlməyə və yox olmağa məhkumdur.

Hər bir əntiq əşya ona görə gözəldir ki, bizim günlərədək gəlib çıxmışdır.

Arif Nihat ASYA:

Qulun olaraq doğulmasaydım, özüm gəlib fəxri qulun olardım, Allahım.

Aramızdakılardan biri körpü olmağa razılıq verməsə, qiyamətəcən bu çayın qırağındaca gözləməli olacağıq.

İşığın ardından get! Kögən arxanca istər
gəlsin, istər gəlməsin!

Ölülərin çənəsini bağlayırlar ki, burda
gördüklərini orda danışmasınlar.

Lüdvıq VİTGENŞTEYN:

Allaha inanmaq – həyatın mənası olduğunu
anlamaq deməkdir.

Mən yeganə fəlsəfə professoruyam ki,
Aristoteldən heç vaxt bircə kəlmə də
oxumamışam.

Sən yalnız söyləyə bildiyini bilirsən.
Söyləyəmmirsənsə, deməli, bilmirsən.

Rūnoske AKUTAQAVA:

Azadlıq dağ zirvəsindəki hava kimidir –
zəiflərçün dözülməz olur.

Klassiklərin xoşbəxtliyidir ki, ölüblər. Bizim
də, sizin də xoşbəxtliyiniz ondadır ki,
onlar ölüblər.

Özünü büsbütün məhəbbətə verməkçün ən
əvvəl vaxt lazımdır. Yada salın ötənlərin
aşıqlərini: Verter, Romeo, Tristan... Hamısı
ihsiz-gücsüz, avara adamlar idi.

Təhlükəli o fikirlərdir ki, beyni düşünməyə
məcbur edir.

Stanislav LEM:

Adamlar əbədi yaşamaq istəmir. Onların
istəmədiyi, sadəcə, ölümdür.

Əgər cəhənnəm varsa, onda mütləq ora
kompüterləşib.

Vicdanı tərtəmiz idи, çünkü onu heç
çalışdırılmamışdı.

Ulduzlarla planetlərin hər birinə ad verdik,
halbuki hamısının, bəlkə də, öz adı vardi.

Herbert UELLS:
Hər vaxt doğrunun tərəfini tut; anlayan
olmasa belə, vicdanın çək-çevirindən
qurtularsan.

Yalanın olduğu yerdə azadlıq ola bilməz.

Saatlara və təqvimlərə imkan verməyin ki,
həyatın hər anının bir möcüzə olduğu
gerçeyini kölgələsin.

Yulian TUVİM:

Dünyada, Allah bilir, nə baş verir! Əvvəllər
heç vaxt ölməyən adamlar
indi başlayırlar ölməyə.

Elə yaşamaq lazımdır ki, öz tutuquşunu
şəhərin ən sözgəzdərən qadınına
satmaqdan qorxmayan.

İnsanlar nəfəs almasa, dünya
təngnəfəs olardı.

Nurəddin TOPÇU:

İmansızlıq ruhun kainatla bağlarının qoparılmağdır.

Həqiqət ruhun sevgilisidir və bu eşqin övladı düşünməkdir.

Ulduzların hərəkətiylə qəlbin gizlin hərəkətlərini eyni qanun idarə edir.

Klarens DARROU:

Bu dünyada öz şəxsi azadlığını yalnız başqasının azadlığını müdafiə etməklə qoruya bilərsən.

Əgər siz gülmək qabiliyyətindən məhrum olmusunuzsa, demək, düşünmək qabiliyyətini də itirmisiniz.

Həqiqət axtarışı, hətta onu heç vaxt tapmasanız belə, sizə azadlıq bəxş elər.

Tomas ADORNO:

Bizim əsrədə məsum heç nə yoxdur.

Osvensimdən sonra şeir yazmaq – barbarlıqdır.

*Toplayan, tərtib və tərcümə edən:
Cəlal BƏYDİLİ*